

Prædiken til Sidste søndag efter helligtrekonger

Matt. 17, 1-9

Engang hørte jeg et radioprogram, hvor den russiske kosmonaut Soloviov beskrev, hvordan det var at være ude i rummet. Han fortalte, at han og andre kosmonauter ofte fik en særlig følelse, når de var ude i rummet udenfor rumstationen. Her blev de overmandede af en kraftig lyst til at kappe redningslinen til rumskibet og bare støde fra med hænderne og lade sig drive ud i det uendelige univers. Her var ro. Her gik alting op i en højere enhed, og alt gav mening. Her var ingen løse ender og intet af verdens larm og støj. Soloviov beskrev det hele som en følelse af fred og en længsel, som fornuften måtte kæmpe med at kontrollere og holde nede, som om han havde en fornemmelse af at stå i et enestående øjeblik, som han ønskede at udstrække i det uendelige.

Vi er ikke mange, der får muligheden for at rejse rundt om jorden i et rumskib – måske bliver det – hvis økosystemet tillader det – næste generations lykke og hurlumhejhus, men vi kender alle fornemmelsen af at stå i et enestående øjeblik, hvor vi får lyst til at stoppe tiden og lade øjeblikket vare for evigt.

Lykken ved at blive bedstemor - at stå med det lille nye skud på stammen, overvældet af

duften fra det spæde væsen. Man kunne stå der altid – lade øjeblikket vare! Eller dagliglivets højdepunkter, fødselsdagen eller juleaften, hvor børnenes øjne stråler, og man selv lader sig indfange af festens glæde og roen, der indfinder sig – nærværet, samværet og lysene – bare det kunne vare altid. Alle menneskeliv indeholder ekstraordinære højdepunkter, hvor vi er på toppen fyldt af glæde over livets under. Men vi jagter også renhed og bjergtinder i en anden og mere negativ forstand.

Jeg hørte om en kvinde, der havde forkyndt for sine venner og familie, at hun gerne ville have, at de lod deres børn blive hjemme, når de skulle være sammen med hende. Hun ville gerne have deres fulde opmærksomhed og gad simpelthen ikke børnenes afbrydelser og fedtede fingre. Hun ville have sit rene og skinnende perfekte hjem, sin skinnende tinde for sig selv – helt og aldeles på egne betingelser uden larm og støj og anden utidig indblanding.

Man hører om underboer, der klager, hver gang overboen lytter til musik eller går hurtigt hen over gulvet; om naboer, der insisterer på et hegn eller en hæks højde, og værre endnu om den tavshed, der møder menne-

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

sker i sorg, fordi vi ikke tør gå til dem og spørge til livet, når det rammes af ulykker og forpestes af sorg. Vi kommer let til at blive i vores eget. For sådan gør vi vel alle på hver vores måde. Prøver at beskære virkeligheden, så vi kun ser den del af den, som ikke forstyrrer os – den del, der ikke er berørt af larm, snavs og sorg: Vi forsøger så ofte at være på toppen i alle tænkelige betydninger.

Men betaler vi ikke en høj pris for livet på toppen? Bliver livet uden støj, uden rod og uden sorg ikke let til et liv også uden nærvær.

Nærvær er nok lettere at føle, når man skal knokle for det daglige brød og leve med høj børnedødelighed, men i dag er det vist et af vor tids store problemer. Der skrives bøger om, hvordan vi i det daglige opnår nærvær ved at lade ting tage tid; nyde vandet mod hænderne, når man vasker dem; tage farten af speederen og nyde køreturen i stedet for at styrte af sted, som om man var den amerikanske præsident på vej til krisemøde.

Digteren Benny Andersen er en mester i at beskrive nærvær i det daglige – ”om lidt er kaffen klar”, siger han og ser det store i det små og beskriver livets mirakler i de nære små ting, der ikke er fjernet fra dagligdagens larm og støj, men opleves midt i den.

Hvis disciplene Peter, Jakob og Johannes havde svært ved at finde nærvær i deres dagligdag, fik de en brat opvågning den dag på bjerget med Jesus.

”Forklarelsen på bjerget”, kalder vi evangeliet til i dag. For her står de ansigt til ansigt med Gud. Her er alt forklaret, og alt giver mening. Her er lyset vidunderligt, og luften

er ren og klar.

Klarheden og nærværet er så voldsomt, at disciplen Peter, som alle os andre, ønsker at blive der i det ekstraordinære.

”Det er godt, vi er her. Hvis du vil, bygger jeg 3 hytter”, siger han. Ja, lad os bygge hytter; lad os få øjeblikket til at vare; lad os blive dér, hvor vi er afklarede og i harmoni, hvor troen er lige til, og livet er overskueligt; lad os være der, hvor livet ikke er plettet af sorg og ulykker og venner, der skal trøstes. Lad os blive på toppen!

Gud kunne have valgt pletterne fra. Han kunne være blevet i sin himmel, men han lader sig føde som menneske. Han kunne være blevet på den tindrende tinde i de hvide klæder, men han går ned fra bjerget. Ned til vores lavland og vores plettede liv, ned hvor dét, vi oftest opnår i vores egen stræben efter perfektion, er ensomhed, isolation og manglende nærvær. Jesus gik ned fra bjerget og levede et menneskeliv for at bryde vores ensomhed og vores isolation og for at skænke os nærvær, når vi ikke selv kan mønstre den.

Derfor behøver vi ikke at stræbe efter at få Gud at se, vi behøver ikke at stræbe efter det ekstraordinære Guds nærvær. Guds nærvær kommer til os – også når vi mindst venter det. Det er ikke noget, vi skal bevæge os op på et bjerg eller udi rummet for at føle. Ja, det er egentlig slet ikke vores følelser, det kommer an på, for hvis Gud er den Gud, der viser sit sande væsen i gudsmennesket Jesus Kristus, så må hans kærlighed også gælde for os, både når vi er på toppen, og når vi rammer bunden.

Derfor skal vi ikke leve i ophøjet ensomhed

på bjergets top, vi skal – i tillid til den Gud, som vi tilhører - leve her i dette liv, hvor det ikke er muligt at få ro og leve fuldt afklarede. Vi skal leve dette liv, hvor vi roder rundt med os selv, med Gud og hinanden, og hvor der altid er et andet menneske, der har brug for os.

Vi skal ikke se ind i solen, for at opleve Guds nærvær, men ”se hvilken morgenstund - solen er rød og rund, Nina er gået i bad – og jeg ... jeg spiser ostemad”.

Jesus blev ikke på toppen og lod ikke disciplene blive på toppen, men han rørte ved dem – kaldte dem til live og til hverdag med ordene ”rejs jer, frygt ikke”. De og vi skal ikke frygte, men de og vi med dem skal ned fra bjerget igen - ned til virkeligheden, som den er, på samme måde som Soloviov holdt sig i skinnet og kom tilbage til jorden trods længslen efter det rene rum.

Fordi livet leves i lavlandet, skal de og vi tilbage fra det ekstraordinære til det nære - til det skønne liv på jorden, hvor livets små mirakler viser sig for øjnene af os og må overvælde os med dybtfølt taknemmelighed. Om lidt er kaffen klar.

Amen

Ane Ørgård Bramstoft
Egå

Salmer:
747, 22, 161, 69, 321, 162